

Šarmantní večer

18. 4. 2019, 18 hodin
Dům kultury města Ostravy

|| | | | | janáčkova
| | | | | filharmonie
| | | | | ostrava

OSTRAVA!!!

program:

Cécile Chaminade

Concertino pro flétnu a orchestr op. 107

8´

Maurice Ravel

Koncert pro klavír a orchestr G dur

20´

Allegramente

Adagio assai

Presto

/přestávka/

Giuseppe Martucci*

Symfonie č. 1 d moll op. 75

40´

Allegro

Andante

Allegretto

Mosso. Allegro risoluto

účinkují:

Lucie Režná – flétna

Martin James Bartlett – klavír

Janáčkova filharmonie Ostrava

Claudio Vandelli – dirigent

Současná doba velice přeje rovnocennému postavení muže a ženy, ovšem ještě nedávno tomu tak zdaleka nebylo. A o to je profesní dráha pařížské pianistky a skladatelky **Cécile Chaminade** (1857–1944) pozoruhodnější. Seznam jejích děl čítá na 400 skladeb, z nichž většinu tvoří klavírní miniatury i písně a téměř celý její tvůrčí odkaz se dočkal své publikace již za života autorky. Odchovankyni pařížské konzervatoře (ve formě soukromého vyučování) se na přelomu 19. a 20. století podařilo být finančně nezávislou a také velmi populární zejména v Anglii a v Americe. Jako první žena obdržela skladatelka v roce 1913 nejvyšší francouzské státní vyznamenání – Řád čestné legie. Z pohledu Chaminade tvůrčí činnosti je nejzajímavější období 80. let, kdy vznikla podstatná část jejích skladeb obsáhlejší formy, jako jsou např. dvě Klavírní tria op. 11 a op. 31, komická opera Le Sévillane op. 19, symfonický balet Callirhoé op. 37 či Koncertantní kus cis moll pro klavír a orchestr op. 40. Po roce 1890 se její „salónní“ tvorbě vymyká jediná Klavírní sonáta op. 21 a především Concertino pro flétnu a orchestr op. 107, jež je jedním z mála jejích dnes pravidelně uváděných děl. Tato koncertantní skladba byla napsána na objednávku pařížské konzervatoře v roce 1902 jako soutěžní kompozice. Jednověté sedmiminutové dílo je postaveno na půdorysu třídílné formy ronda, vyniká zejména líbivou melodičností

a půvabným charakterem hudby příznačným pro kompoziční projev autorky. Není bez zajímavosti, že tuto skladbu již léta doprovází příběh o jejím vzniku. Kompozice měla údajně být pomstou skladatelky za milostně odmítnutí profesorem Pařížské konzervatoře Paulem Taffanelem, jemuž je dílo věnováno. Popsané okolnosti nelze dobovými prameny doložit, navíc se Chaminade o rok dříve provdala za o 20 let staršího vydavatele z Marseille Lousie-Mathieu Carbonela. Legenda bývá nezřídka uváděna jako zábavný prvek koncertních programů, neubírá však nic na kvalitě a šarmantnosti tohoto virtuózního Concertina.

Na rozdíl od Clauda Debussyho, který v roce 1884 získal prestižní cenu Prix de Rome – sen každého mladého francouzského umělce (tři až pětiletý finančně zabezpečený tvůrčí pobyt v Římě ve společnosti mladé kulturní elity) – se jeho mladšímu krajanovi **Maurici Ravelovi** (1875–1937) ani jeden z jeho pěti pokusů nepodařil (1900–1905). O čtvrt století později, roku 1928, se mu však jako již zralému umělci dostalo jiného prestižního postu, obdržel čestný doktorát Oxfordské univerzity. Dle slov samotného skladatele se mu právě po slavnostní ceremonii na cestě vlakem z Oxfordu do Londýna v hlavě zrodila úvodní myšlenka budoucího Koncertu pro klavír a orchestr G dur op. 88. Předtím než se pustil do pracného kompozičního procesu, absolvoval Ravel

úspěšné koncertní turné jako klavírista po Spojených státech amerických. Zde měl možnost osobně poznat George Gershwinu, jehož tvorba mu otevřela dveře k jazzové hudbě. Třívětý klavírní koncert dokončený až roku 1931 prozrazuje skladatelovu inspiraci různorodými jazzovými rytmy, v první řadě je skladba názornou ukázkou klavírní virtuozity a Ravelova kompozičního mistrovství v oblasti instrumentace. Autor měl v úmyslu své nové dílo propagovat sám jako sólista u klavíru. Vzhledem k technické náročnosti klavírního partu a především ze zdravotních důvodů koncert nakonec věnoval pianistce Marguerite Longové, se kterou společně (Ravel byl u dirigentského pultu) dílo premiérově provedl v Paříži 14. ledna 1932. Následně spolu vyrazili na úspěšné evropské turné, během něhož propagovali koncert ve dvanácti kulturních centrech včetně Prahy.

Ani samotné jméno **Giuseppe Martucciho** (1856–1909), ani jeho tvůrčí odkaz nebývají dnešnímu běžnému publiku orchestrálních koncertů příliš známo. Podrobnější seznámení se s jeho životní cestou nám prozrazuje, že se jedná o mimořádného hudebního umělce původem z Itálie, který byl v zemích západní Evropy v průběhu druhé poloviny 19. století proslulý jako špičkový klavírní virtuos a posléze vynikající dirigent. Jako zázračné dítě se na koncertních pódiích objevoval od svých osmi let, po studiu na neapolské

konzervatoři se v 19 letech vydal na první evropské turné. Za své interpretační umění získal uznání i takových autorit jako jsou Ferenc Liszt či Anton Rubinštejn. V roce 1880 začala jeho kariéra pedagoga klavírní hry a později i kompozice (jeho žákem byl např. Ottorino Respighi). V roce 1881 poprvé veřejně stanul na dirigentský stupínek před orchestr Napoletana, který se záhy pod jeho vedením stal nejlepším orchestrálním tělesem v Itálii. Jeho hlavní přínos na poli jak klavírní, tak orchestrální interpretace spočíval ve volbě programu. V Itálii orientované pouze na operní dění se jako první výhradně soustředil na ryze orchestrální repertoár. Ve své vlasti premiérově uvedl Wagnerova Tristana a Isoldu, Debussyho Faunovo odpoledne či mnohé skladby britských soudobých autorů. Ani jeho vlastní kompoziční odkaz neobsahuje žádné hudebně-dramatické dílo. Ačkoliv se komponování věnoval od útlého věku. Počet Martucciho skladeb je dosti skromný. Většinou skládal pro svůj vyvolený nástroj – klavír. Uplatnil ho i ve všech komorních dílech a napsal pro něj také dva koncerty. Za vrchol Martucciho kompoziční tvorby bývají však považovány jeho jediné dvě symfonie. Práce na První symfonii trvala sedm let (1888–1895), v té době skladatel působil jako ředitel Hudebního lycea v Bologna. Prvního vydání se skladba dočkala již v roce 1895 v Lipsku a záhy byla za řízení skladatele poprvé uvedena

v Miláně. Čtyřvětá pompézní čtyřicetiminutová symfonie je ukázkou silného vlivu Brahmsova, Schumannova a Wagnerova symfonismu a také odkazem prvotřídního znalce orchestrální instrumentace.

Ivana Kalina Tabak

Lucie Režná pochází z Ostravy. Svůj hudební talent začala rozvíjet již v mateřské škole hrou na zobcovou flétnu. U té zůstala i po následující tři roky v ZUŠ V. Petrželky v Ostravě pod vedením V. Poláška. Posléze ji ovšem zaujala flétna příčná, na kterou dokončila dva cykly ve třídě B. Hurníkové. Již během studia na ZUŠ zaznamenala úspěchy v soutěžích žáků ZUŠ, a to první místa v soutěžích komorních či sólových. Ač zvažovala možnost přihlásit se na konzervatoř, nakonec se rozhodla zůstat na gymnáziu a přihlásila se až o tři roky později ke kombinované formě studia. Po úspěšně vykonané přijímací zkoušce ji čekal rok studia konzervatoře zároveň s maturitním ročníkem gymnázia. Posléze byla přijata ke studiu na Lékařské fakultě Ostravské univerzity. V současnosti dokončuje pátý ročník všeobecného lékařství. Na Janáčkově konzervatoři Lucie studuje ve třídě J. Bystroně. Pod jeho vedením zvládla zlepšit svou hru natolik, aby se mohla zúčastnit několika soutěží. V roce 2015 získala druhá místa v soutěžích Pardubické dechy a Pro Bohemia

(rovněž oceněna za interpretaci díla B. Martinů). V mezinárodní soutěži ve Wroclawi v roce 2016 získala čestné uznání. V letošním roce se zúčastnila celostátní soutěže konzervatoří (2. místo). Úspěšně zvládla zkoušky na JAMU v Brně, kde bude ve studiu flétny pokračovat.

Mimo sólovou hru se věnovala i hře komorní. Byla členkou flétnového kvarteta Flauteto, se kterým se zúčastnila soutěže Karla Ditterse z Dittersdorfu (1. místo a titul laureáta). Kromě náročného studia lékařské fakulty se Lucie věnuje hře v Salonním orchestru Ostrava. V tomto tělese hraje od roku 2013. S kolegy z orchestru založili menší kapelu, se kterou již vystupují pět let a Lucie zde dostala příležitost se realizovat také jako zpěvačka.

Lucie by na tomto místě ráda poděkovala všem, kteří se podíleli na tom, že nyní může stát v tomto sále. Především své mamince, bez které by nikdy na žádný nástroj nezačala hrát, a která jí i přes mnohdy nelehkou situaci umožnila navštěvovat ZUŠ. Poděkování patří i Bronislavě Hurníkové, která ji dokázala získat pro hru na flétnu natolik, že se Lucie rozhodla studovat ji dále, a také že ji připravila k tomuto studiu. Svému profesorovi hlavního oboru Jiřímu Bystroňovi za neutuchající trpělivost a za hodiny naplněné intenzivní prací v příjemném prostředí. Svému korepetitorovi Michalu Zátopkovi za odolnost vůči mnohdy těžkému repertoá-

ru. Svým přátelům za dlouhotrvající psychickou podporu. A v neposlední řadě také sousedům a spolubydlícím v panelovém domě, kde se odehrávala většina hodin hlasitého cvičení na nástroj.

Martin James Bartlett má brilantní techniku a hraje s mou-
drostí a elegancí daleko přesahující jeho věk. Od letošního
roku je exkluzivním umělcem společnosti Warner Classics.
V roce 2014 zvítězil v soutěži BBC Young Musician of the
Year, od té doby vystoupil s mnoha významnými orchestry,
včetně BBC Symphony Orchestra, BBC Scottish Sympho-
ny Orchestra, Bournemouth Symphony Orchestra, Royal
Philharmonic Orchestra nebo Tokyo Symphony Orchestra.
V roce 2017 byl jedním z třiceti klavíristů, kteří se probojo-
vali do finálových kol soutěže Vana Cliburna ve Fort Worthu
v Texasu.

V sezóně 2018/19 se zúčastnil krátkého zimního pobytu
pořádaného Festivalem Verbier na zámku Elmau v Německu
a byl Andrasem Schiffem pozván, aby se zúčastnil veřejných
mistrovských kurzů Mozartwoche v Salcburku. Debutoval
s BBC Philharmonic a BBC National Orchestra Wales a své
recitály odehrál v St. John Smith Square v Londýně, v nové
Birminghamské konzervatoři a na mnoha dalších místech
po celé Británii. Na začátku sezóny se také zúčastnil soutě-

že Bad Kissingen Klavier Olympiad, kde obsadil druhé místo a získal cenu diváků. V předchozí sezóně absolvoval japonský debut s Tokijským symfonickým orchestrem a recitoval v Musashino Cultural Foundation. Jako sólista vystoupil v Mozartově klavírním koncertu č. 24 K 491 s orchestrem Royal College of Music Symphony Orchestra pod taktovkou Bernarda Haitinka, který byl živě vysílán v Medici TV. Hrál také s London Mozart Players, Manchester Camerata a v červenci 2018 se vrátil na BBC proms v rámci oslav 40. výročí soutěže BBC Young Musician of the Year. Byl také přizván na akademii Festivalu Verbier, kde se představil s Andrasem Schiffem, Richardem Goodem a Sergeiem Babayanem. Absolvoval recitály po celé Británii a také v Madridu pro Fundación Juan March a na Duszniki International Chopin Festival: „Toto byl bezpochyby jeden z nejvýraznějších recitálů, který zde kdy zazněl. Hudební rozsah tohoto ambiciózního programu byl pozoruhodný – od Bacha po Skrjabinu. Je to kompletního muzikant a klavírista, který je téměř bezchybný...“, napsal o Bartlettově výkonu Michael Moran.

V rámci návštěvy Číny v roce 2015 zde Bartlett provedl soukromý koncert pro zdější první dámu Peng Liyuan a další hodnostáře. V červnu 2016 zase hrál v Katedrále sv. Pavla u příležitosti oslav 90. narozenin Jejího Veličenstva královny Alžběty II., koncert byl živě vysílán na BBC One.

Jeho provedení Rachmaninovovy Rapsodie na Paganiniho téma na soutěži BBC Young Musician of the Year s dirigentem Kirillem Karabitssem a BBC Scottish Symphony Orchestra nadchlo nejen posluchače v edinburghské Usher Hall, ale také diváky živého vysílání na BBC 4 a posluchače BBC Radio 3. V roce 2015 debutoval Bartlett na BBC Proms, kde vystoupil s Gershwinovou Rapsodií v modrém s Royal Philharmonic Orchestra. Se stejnou skladbou se představil na BBC Proms „Last Night“, koncert byl živě vysílán z Belfastu na BBC 4 a BBC Radio Ulster. Následoval Bartlettův úspěch v soutěži BBC Young Musician a podpora od Young Classical Artists Trust (YCAT). Ve stejném roce začal s vysokoškolským studiem u Vanessy Latarche na Royal College of Music, kde je nadačním stipendistou.

Italský dirigent **Claudio Vandelli** se může pyšnit dlouhou a stálou mezinárodní kariérou. Je uznávaný jako dirigent symfonického repertoáru, s úspěchem také doprovází slavné sólisty, jakými jsou Anna Netrebko, Yuri Bashmet, Erwin Schrott, Sergej Krylov, Denis Matsuev nebo Vadim Repin, kteří oceňují jeho úžasnou empatii projevující se v citlivé podpoře jejich interpretací. Nedávno oslavil 10 let jako stálý hostující dirigent Státního symfonického orchest-

ru Nové Rusko. Řídil zde celou řadu mimořádných koncertů s mistrovskými díly Mahlera, Strausse, Beethovena, Brahmsa a Verdiho ve Velkém sále Čajkovského konzervatoře v Moskvě.

Od ledna bude 2020 zastávat pozici šéfdirigenta u orchestru Würth Philharmoniker, který byl založen v roce 2017. Během příštích sezón bude jeho úkolem budovat a posilovat postavení tohoto symfonického orchestru.

Sezóna 2018/19 ho přivedla zpět do Moskvy, kde v novém sále Zaryadye provedl koncert s Ildarem Abdrazakovem, poté hostoval v Arménii a nyní se prezentuje v České republice. Kromě toho uspořádal řadu konkurzů, aby vybral hudebníky pro Pan-Caucasian Youth Orchestra, který bude v září 2019 rezidenčním orchestrem nového festivalu Tsinandali (Gruzie).

Jeho aktivity jej přivádějí do mnoha proslulých evropských i ruských koncertních sálů, mimo jiné Berliner Philharmonie, Royal Albert Hall, Teatro Colon Buenos Aires, Konzerthaus a Musikverein ve Vídni, Smetanova síň v Praze, Velký sál Čajkovského konzervatoře v Moskvě, Mariinsky Theatre v Petrohradě, stejně jako na významné festivaly např. Festspiele Baden-Baden a Aix-en-Provence. Spolupracoval s orchestry, jako jsou Royal Philharmonic Orchestra London, Gürzenich Orchestra Köln, Hamburger Symphoniker, Orchester der

Volksoper Wien, Royal Danish Orchestra, Moscow Soloists a mnoho dalších.

Již od útlého věku se věnuje rozpoznávání a formování mladých talentovaných hudebníků. Martin Engstroem, zakladatel festivalu Verbier (Švýcarsko), ho např. pověřil vytvořením tří mezinárodních orchestrů festivalu. V rámci tohoto festivalu také úspěšně spolupracoval s velkým počtem hostujících dirigentů, jakými jsou Charles Dutoit, Valery Gergiev, Kurt Masur, Mstislav Rostropovich, Wolfgang Sawallisch nebo Jurij Temirkanov. Řídil také Verbier Festival Chamber Orchestra při prvním mezinárodním turné se sólistkou Khatiou Buniatishvili.

V posledních sezónách dosáhl velkého úspěchu s koncerty filmové hudby – v Německu s projektem nazvaným The Best of John Williams a ve Vídni a Maďarsku s koncertem nazvaným Great Sounds of Italian Cinema. Francouzský televizní kanál Mezzo vysílal živě ze Sochi Winter Festival 2017 Gala koncert se sólisty Yuri Bashmetem, Vadimem Repinem, Denisem Matsuevem a Avi Avitalem pod vedením Vandelliho. Řídil také Janáčkovu filharmonii na megakoncertě pod širým nebem s operními hvězdami Annou Netrebko a Jonasem Kaufmannem a dalšími na mnichovském Královském náměstí, který živě vysílala německá televizní stanice ZDF.

OSTRAVA!!!

Moravskoslezský
kraj

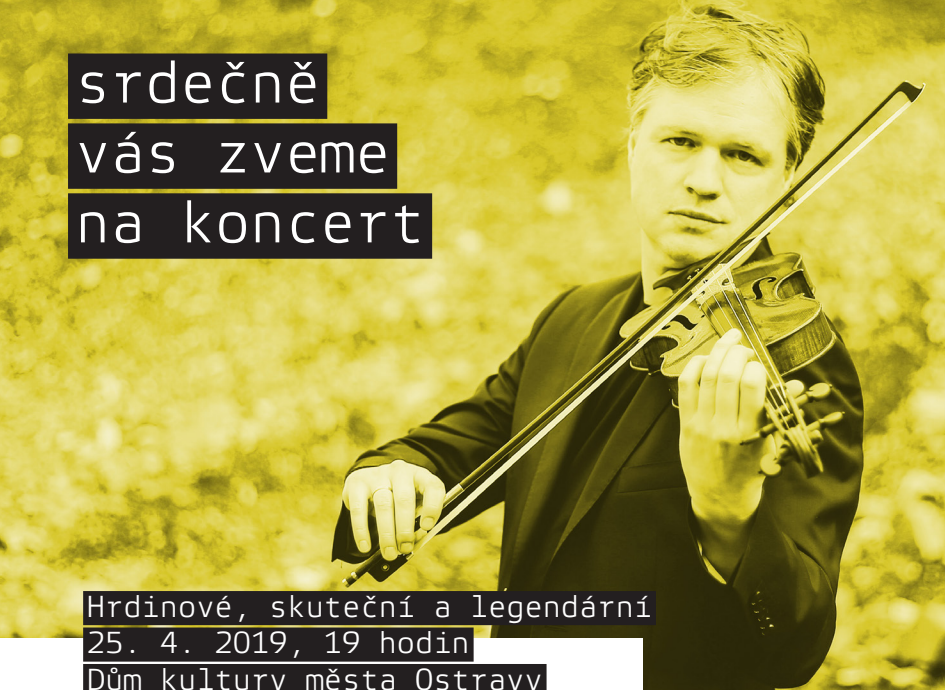

MINISTERSTVO
KULTURY

KVALITA HOSPODÁŘSKÁ KOMORA
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

srdečně
vás zveme
na koncert

Hrdinové, skuteční a legendární
25. 4. 2019, 19 hodin
Dům kultury města Ostravy

L. van Beethoven: Koncert pro housle a orchestr D dur op. 61
J. Sibelius: Lemminkäinen suita op. 22

Henning Kraggerud – housle
Janáčkova filharmonie Ostrava
Christoph-Mathias Mueller – dirigent

A portrait of Martin James Bartlett, a young man with dark, curly hair and glasses, smiling warmly. He is wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt and a patterned pocket square. He is seated, with his hands clasped in front of him. The background is a soft, out-of-focus outdoor setting with trees and foliage, bathed in a warm, golden light.

Martin
James
Bartlett

18. 4. 2019, 18 hodin
Dům kultury města Ostravy